

„JÓMAGAM IS KONZERVATÍV VAGYOK” Molnár Tamás 1955 és 1957 közti levelei Russell Kirkhöz

Közreadja: Csunderlik Péter

A Kommentár rendszeres olvasóinak bizonyára nem szükséges bemutatni sem Molnár Tamást (1921–2010), sem Russell Kirköt (1918–1994). Az azonban már kevésbé lehet köztudott hazai konzervatív körökben, milyen hosszú, közel négyévtizedes, közös utazásokat-barangolásokat sem nélkülöző barátság, de talán mindenekelőtt intellektuális kapcsolat, igazi együttrezdülés kötötte össze a két konzervatív írástudót – legyen szó a honoráriumok keveléséről vagy akár egy új folyóirat indításának szükségességéről. Eme kapcsolatot dokumentálja Molnár Tamás és Russell Kirk négy évtizedet átívelő, 1955 és 1992 közötti levelezése, melyet kora ősszel a Molnár Tamás Kutató Központ támogatásával dolgoztam fel. A Mezei Balázs filozófus birtokában lévő hetvenhat levél közül azon nyolcat teszem közzé saját fordításomban,¹ melyek Molnár Tamás 1955 és 1957 közötti San Franciscó-i éveit alatta keletkeztek. A *The Conservative Mind* című 1953-as munkájával konzervatív „sztárrá” váló Kirköt a San Franciscó-i College for Women oktatójaként kereste fel Molnár, aki ekkorra már az 1. levélben is említett *The Plight of Intellectual* című cikkével szintén felhívta magára a figyelmet. A levélismeretséget hamarosan személyes találkozó is követte, de Molnár és Kirk csak 1959-től szólítják egymást keresztnéven a levelezésükben (melynek korai szakaszából Kirk válasza sajnálatosan hiányoznak, az első meglévő Kirk-levél 1967-es). A közölt nyolc levél két év történéseire referál, nélkülözhetetlen forrás a folyamat ismeretéhez, melynek végén Molnár „Kirk barátsága és közbenjárása révén 1957-ben álláshoz jutott a State University of New York Brooklyn College-ában”.² Ahol – Molnár saját szavaival – egy „intellektuálisan kirekesztett személyből” egy „szellemi közösség” része lett. A levelezés szövege Molnár Tamás örököse meghatalmazottjának jóváhagyásával jelenik meg.

1. Molnár Tamás Russell Kirknek, 1955. november 27.
 (San Francisco College for Women, San Francisco, Kalifornia)

Kedves Kirk úr!
 Barátom, Fred Wilhelmsen³ ajánlotta a napokban, hogy küldjem el Önnek a *The Commonwealth*⁴ megjelent, *The Plight of Intellectual [Az értelmiség helyzete]* című cikkem másola-

¹ A fordítást Bárdonics Klára ellenőrizte.

² MEZEI Balázs: *Molnár Tamás (1921–1910) pályarajza*, Valóság 2012/12.

³ Frederick D. Wilhelmsen (1921–1996) katolikus filozófus, a *Triumph* folyóirat egyik alapító szerkesztője Molnár Tamás társaságában 1965-ben.

⁴ 1924-ben alapított katolikus folyóirat, szerzői között megfordult Georges Bernanos, François Mauriac és Hannah Arendt is.

tát, és a Tin
 az Ön Cons
 mutatkoz
 Ennek kap
 Commonwea
 irat egyes
 Ezúttal
 ejteni San
 erre az ut
 fogom töl
 Öszin

⁵ A Plig
 szám
⁶ Russ
⁷ Alfre
⁸ Az é
 meg

tát, és a *Time* magazin e cikkhez kapcsolódó megjegyzéseit.⁵ Mivel rendkívül érdeklődöm az Ön *Conservative Review*-ja⁶ iránt, Wilhelmsen úrral úgy véltük, hogy ezzel az írással bemutatkozhatnék, és megkérdezném, hogy elfogadná-e az együttműködési szándékomat. Ennek kapcsán megemlíteném, hogy a Knopf kiadó⁷ arra sarkallt, írjak egy könyvet a *Commonweal*-cikk vonalai mentén.⁸ Talán a jövőben Ön is szívesen beletekintene a kézirat egyes passzusaiiba.

Ezúttal megragadnám az alkalmat arra is, hogy megkérdezzem, mikorra tervezi meg-ejteni San Franciscó-i látogatását, ugyanis azt a hírt kaptam, hogy hamarosan sort kerít erre az utazásra. A december 24. és január 2. közé eső karácsonyi szünetet Chicagóban fogom tölteni, remélem, hogy ez nem esik egybe majd az Ön itt tartózkodásával.

Őszinte híve,

Thomas Molnar

SAN FRANCISCO COLLEGE FOR WOMEN
LORE MOUNTAIN
SAN FRANCISCO 18, CALIFORNIA

November 27, 1955.

Dear Mr. Kirk,

My friend, Fred Wilhelmsen suggested the other day that I send you the enclosed copy of *The Commonweal* with my article on the "Plight of the Intellectual", and the comments of *Time* magazine. Since I am most interested in your *Conservative Review*, Mr. Wilhelmsen and I thought that through this article I may introduce myself to you, and inquire whether you would accept my collaboration. In this respect I mention that the Knopf publishing house has suggested that I write a book along the lines of the *Commonweal* article; perhaps some time in the future you would be interested in seeing parts of the manuscript.

I should take this opportunity to ask you when you plan to visit San Francisco as I am told that such a trip will take place soon. I shall spend part of my Christmas vacation - from December 24 to January 2 - in Chicago, and hope that this period will not coincide with your presence in the Bay area.

Sincerely yours,

Thomas Molnar

Apt. 3.
2186 California St.
San Francisco

⁵ A *Plight of Intellectual* nagy figyelmet kiváltó 1955-ös publikálása után ugyanis az USA legnagyobb példányszámú hetilapja is foglalkozott Molnár cikkével.

⁶ Russell Kirk 1955-ben alapított és általa szerkesztett folyóirata.

⁷ Alfred A. Knopf 1915-ben alapított New York-i kiadóvállalata.

⁸ Az értelmiség helyzetét elemző Molnár-könyv, a *The Decline of Intellectual* (Az értelmiség alkonya) 1961-ben jelent meg.

2. Molnár Tamás Russell Kirknek, 1956. január 16.
(San Francisco College for Women, San Francisco, Kalifornia)

Kedves Kirk úr!

Kollégáimmal éppen a *Commonweal*ben megjelent legutóbbi cikkét vitatjuk meg. Egyikük azt mondta, azzal, hogy Ön fenntartja azon állítását, miszerint minden jog elválaszthatatlan egy kötelességtől, egyidejűleg elfogadja azon liberális-marxista értelmezési keretet, amely szerint a társadalom egy feszültségi állapot, azaz az érdekek konfliktusa. Arisztotelész szerint – ahogy a vitapartnerem mondta – nem létezhetett volna efféle feszültség, ha a társadalom felfogja a közös jót, és ezért dolgozik. Én visszavágtam, és kikényszeríttem vitapartneremtől, hogy elismerje, csak néhányan láthatták bármikor is, hogy a közös jó igaz jellege a jogban és kötelességben létező egységként nem elkülöníthető. Alacsonyabb szinteken a jog és kötelesség dialógusa pusztán az alapvető politikai tapasztalat jelentésteli magyarázata. Habár utaltam rá, hogy Önnek is hasonló nézetei vannak, nem vagyok biztos abban, hogy helyesen tettem-e.

Nemrég úgy döntöttem, hogy megfejtem Rousseau rejtélyét, amely még a legodaadóbb francia életrajzírói számára is rejtve maradt. Átnézem a szövegeit, melyek közül oly sok szállóigévé vált, következésképpen eltorzítva és tévesesen idézik ezeket. Újraolvastam Rousseau számomra releváns munkáit, és írtam egy tanulmányt Rousseau társadalmi és kormányzati elképzeléseiről.

Mellékelve küldök egy cikket, melyet a figyelmébe ajánlok, habár nem láttam a *Conservative Review* első számát, és nem tudom, hogy ez a fajta írás egyáltalán helyet kaphat-e benne. Ha mégis, nagyon örülnék neki, ha használni tudná. Szeretném, ha alkalmam lenne köszönetet mondani a vendégszeretetéért. A látogatás Önnel igazán üdítő volt számomra. Kérem, adja át legőszintébb üdvözetem a Jewell házaspárnak, és mondjon köszönetet nekik a nevemben azokért az örömteli órákért, melyeket a társaságukban töltöttem.

Szívélyes üdvözetlletel

Thomas Molnar

Utóirat: Kérem, küldje el nekem a Boston School of Education előtt tartott előadásának utánnymásait. Mintha azt említette volna, hogy a *Jesuit Educational Journal*ban⁹ fog megjelenni, de egyetlen példányát sem leltem fel ennek a folyóiratnak.

⁹ A Boston School of Education folyóirata.

3. Molnár Tamás Russell Kirknek, 1956. február 11.
(San Francisco College for Women, San Francisco, Kalifornia)

Kedves Kirk úr!

Meglepve hallottam, hogy semmilyen előadói kötelezettsége nincsen San Franciscóban. Amint januárban visszatértem, azonnal írtam Wilhelmsen úrnak, megjegyezve, hogy találkoztam Önnel, és hogy szervezünk egy előadást az Ön számára [a San Franciscó-i College for Womenben]. W[ilhelmsen]. úrtól eddig nem kaptam választ, habár azt mondták ismerőseim, hogy szándékában áll kapcsolatba lépni velem.

A napokban vettem át kedves levelét, és azonnal megszerveztem, hogy főiskolánk előadóterme az Ön rendelkezésére álljon, az előadás kitűzött dátuma pedig egyelőre legyen február 28-a. Ezzel egy időben próbálok kapcsolatba lépni olyan emberekkel, akik segíthetnek a közönségszervezésben, illetve a jegyek eladásában. Mivel kissé késében vagyunk, és ezért nem vagyok biztos abban, hogy a terv megvalósul-e, ezért azt javaslom, hogy – abban az esetben, ha egyáltalán érdeklí – értesítsen, ha a február 28-i dátum megfelelő, és az előadással elkészült. Nem ígérhetek semmit, de mindent meg fogok tenni, hogy a San Franciscó-iaknak legyen lehetőségük meghallgatni Önt.

Köszönöm, hogy elfogadta a Rousseau-cikkemet. Talán találnia kellene egy jobb címet. Ami a *Conservative Review* első számát illeti, alig várom, hogy elolvashassam. Hartnett atya legutóbbi cikke a *Commonweal*ben szintén egy olyan folyóiratért kiált, amelyik konzervatívabb, mint ez utóbbi újság, vagy Amerika maga. Mellesleg írtam egyik barátomnak, John W. Scheberle atyának, a Portlandi Egyetem [University of Portland] Bölcsészettudományi Kara dékánjának a *Conservative Review*-ről, ő pedig azt válaszolta, hogy szeretne egy példányt, és talán elő is fizetne. A főiskolájának szintén van egy kis példányszámú folyóirata,¹⁰ amelybe magam is írok, és amely nem rossz előőrse a műveltségnek Észak-Nyugat¹¹ erdőiben.

A cikke Roy Campbellról¹² fölöttébb elvarázsoló volt; csak a Lorca-könyve alapján ismertem őt. Én nem gondolom, hogy a „gyújtogatók”¹³ kihalnak, sőt ellenkezőleg, ebben a sterilizált, komoly világban egyre csak növekedni fog a „lázádok” száma. És ugyan kit érdekel, ha a szakértők ezeket a lázádotkat „idegbetegeknek” és „éretlennek” fogják nevezni?

Még nincs küldhető példányom a *Pacific Spectator*ban¹⁴ megjelent cikkemből, de talán találkozhatott vele: *The End of Utopia? [Az Utópia vége?]*. A francia baloldali értelmiség dílmájával foglalkozik, miként egy másik cikkem is a következő *Commonweal*ben.

Szívélyes üdvözlettel

Thomas Molnar

¹⁰ A *The University of Portland Review*, melynek John W. Scheberle (1905–1977) volt a szerkesztője.

¹¹ Utalva ezzel Portland államra.

¹² Roy Campbell (1901–1957), dél-afrikai költő. Molnár Tamás több Afrika-könyvet is írt és vendégprofesszorként tanított Dél-Afrikában is.

¹³ Tudniillik a renitensek.

¹⁴ A nyugati parti egyetemeken terjesztett, Stanford székhelyű folyóirat 1947–1956 között.

4. Molnár Tamás Russell Kirknek, 1956. szeptember 10.
(Saint Mary's College, San Francisco, Kalifornia)

Kedves Kirk úr!

A napokban tudtam meg az egyik *National Review*-ban¹⁵ tett észrevételéből, hogy idén valamikor Angliában tartózkodott vagy fog a későbbiekben. Mivel beszélt az alma materéről, kíváncsi lennék arra, hogy megtudjam, domináns-e még ez a magatartás az oktatásban és a tanulásban, amelyet olyan csodálattal írt le. Általában véve rendkívül érdekel, hogy megtudjam, az átmenet kora milyen hatással van az európai életmódra (ha van ilyen), és kacérkodom a gondolattal, hogy megpályázzak egy utazó ösztöndíjat, amely segítene abban, hogy az év nagyobbik részét Európában tölthessem.

Ezzel egyidejűleg továbbra is tanulmányozom a körülöttem lévő világot, ami azért komolyabb, mint egy joggyakorlat. Az egész nyarat annak a könyvnek az írásával vagy inkább újraírásával töltöttem, ami érdekli Regnery urat,¹⁶ de még sok gondolkodás és finomítás szükséges. És most kezdődik a főiskola, ami jelentős mértékben lassítani fogja a folyamatot.

Még mindig reménykedve várom a *Conservative Review* megjelenését. Úgy vélem, hogy nem adta fel ezt a gondolatot. Noha nagyon nehéz lehet anyagi bázist találni és mégis függetlennek maradni. Eközben, néhány kivétellel, a folyóiratcikkek többsége nem sokkal több, mint óvatoskodó kommentár az úgynevezett világeseményekkel kapcsolatban. Tragikomikus látni, hogy például Nasszer úr¹⁷ nemcsak a nyugati diplomataknak parancsol, hanem egyetlen mozdulatára a mi kis szorgos szerzőink is azonnal ugranak, és „informatív” cikkek halmazát termelik a Közel-Kelet problémáiról, és ezalatt más politikus lázadást idéz elő máshol. Ezt követik a térképek és enciklopédiák elleni újabb támadások. Az eszmények, vélemények határozottan gyanúsítottak.

Mellékeltem egy példányt, melyet talán nem láthatott, mivel a nyáron Angliában tartózkodott.

A legjobbakat, szívélyes üdvözléssel

Thomas Molnar

5. Molnár Tamás Russell Kirknek, 1956. szeptember 26.
(Saint Mary's College, San Francisco, Kalifornia)

Kedves Kirk úr!

Miként a fejléc is mutatja, jelenleg a Saint Mary's College-ban tanítok a San Francisco-i College for Women-beli kötelezettségeimen túl. Ennek számos hátránya van (naponta átkelek a hídon és ötven kilométert vezetek), de legalább kétszer annyi diákom és kollégám van. Így mindkét helyen próbálom megszervezni, hogy meghívják előadást tartani, és abban az örömteli helyzetben vagyok, hogy továbbíthatom Önnek a Saint Mary's

¹⁵ A William F. Buckley által 1955-ben alapított, legnépszerűbb konzervatív folyóirat.

¹⁶ Henry Regnery (1912–1996), az 1947-ben alapított konzervatív Regnery kiadó vezetője.

¹⁷ Gamal Abden-Nasszer (1918–1970), Egyiptom elnöke 1956–1970 között.

College üdvözetét. Ami a piszkos anyagiakat illeti, ez a része igazán hitvány, mivel csak 50 dollárt tudunk felkínálni. Ha a Women's College is hasonló összeget tudott volna fizetni, sokkal jobban érezném magam. Azonban a vezetőségváltás és egyéb kaotikus feltetelek semmilyen programot nem tesznek lehetővé idén. Kérem, mihamarabb tudassa, hogy Oregon és Washington után tesz-e egy rövid kitérőt felénk, mivel minél hamarabb egyeztetnem kellene az előadás időpontját, tárgyát és a meghirdetését a hallgatók között. Noha a St. Mary nincs messze Oaklandtól, mégis alig lenne külsős vendég.

Mikor megemlítettem a lehetséges látogatását a környéken, az egyik kollégám, aki a berkeley-i KPFA (úgymond kulturális) rádió munkatársa, megkért, hogy tudakoljam meg, adna-e nekik egy interjút vagy valami effélét. Ez tisztán jótékonyaságból lenne, mivel nem tudnak honoráriumot fizetni.

Örülök, hogy valami pozitívumot hallhattam a *Conservative Review*-ről. Természetesen mindent meg fogok tenni, hogy népszerűsítsem, habár el kell mondanom, hogy sok mindent el lehet mondani a Saint Mary légköréről, azonban azt nem, hogy az Ön filozófiáját szívélyesen fogadták volna. Egy magányos különc vagyok. Ennek kapcsán talán érdekelheti Önt, hogy a *Pacific Spectator* meg fog szűnni az őszi kiadást követően. Nincs rá pénz. A legkevésbé sem szeretném összehasonlítani a *Pacific Spectator*t a *Conservative Review*-vel, de úgy tűnik, hogy Ön és Regnery úr talán tudnának találni valami támogatást a nyugati parti kollégák között, akik tudomásom szerint készek voltak növelni a *Pacific Spectator* támogatását, habár nem olyan mértékben, mint amennyire ez szükséges lett volna a túléléshez. Azaz, az első jelentkezők számára lehetséges némi anyagi támogatás. Kérem, küldjön egy tucat példányt az első számból, amennyiben ez megvalósítható. (A cikkem a második számban, az Ön tanácsaival, részemről tökéletesen rendben van.)

Várom mielőbbi válaszát, szívélyes üdvözlettel:

Thomas Molnar

6. Molnár Tamás Russell Kirknek, 1956. december 12.
(Saint Mary's College, San Francisco, Kalifornia)

Kedves Kirk úr!

Őszintén hálás vagyok, amiért megpróbál intellektuálisan kevésbé kirekesztetté tenni. Az erőfeszítései máris gyümölcsözőnek bizonyultak: Donovan atya meghívott Bostonba, hogy meglátogassam őket, és írtam Gideonse elnök úrnak,¹⁸ akivel telefonon fogom újra felvenni a kapcsolatot. Tervben van, hogy meglátogatom Ross Hoffmann professzort is a Fordhamról,¹⁹ akinek az Ön tanácsai szerint nem írtam előzetesen.

Amit Cairns úr²⁰ terveiről mondott, igazán fantasztikusan hangzik! Nagyon kedves lesz Öntől, ha megemlíti a nevem neki. A kérdésre válaszolva, íme néhány adat a filo-

¹⁸ Harry D. Gideonse (1901–1985), a Brooklyn College elnöke 1939 és 1966 között.

¹⁹ Ross J. Hoffmann (1902–1979), a Fordham Egyetemen tanító konzervatív történész.

²⁰ Huntington Cairns (1904–1985).

zófia i háttérmet illetően: francia irodalom szakon végeztem a Brüsszeli Egyetemen²¹ (a PhD fokozatot a Columbián szereztem),²² szintén a Brüsszeli Egyetemről van egy filozófusi végzettségem is. Ez azt jelenti, hogy egyáltalán nem vagyok kategorizálható tomistaként, ami a körülöttem lévőket elnézve igen szerencsésnek mondható. (Ennek ellenére természetesen tisztában vagyok a katolikus filozófiával, a skolasztikusokkal és a modern katolikus gondolkodással.) Mondanom se kell, hogy NEM vagyok pozitivistá.

Nem tudom, hogy ez elegendő információ-e, amennyiben több szükséges, további részletekbe bocsátkozhatom. De Ön és Mr. Cairns is jól tudják, hogy az egyetemi kurzusok vélhetően milyenek a kontinentális Európa egyetemein: számos történelmi kurzus, humántudományok általában, a fő szakterületen kívül, amelyből nekem kettő van.

Még nem tudom a New York-i címemet, de a leveleimet továbbítani fogják nekem. A tervek szerint január 3-án érkezem vissza San Franciscóba.

Kérem, adja át üdvözetem és karácsonyi jókívánságaim Jewell úrnak és feleségének. Szívélyes üdvözlettel

Thomas Molnar

Utóirat: Regnery úr elküldte nekem az Ön Gatewaynél megjelent *Prospectjét* [*Prospect for Conservatives – A konzervatívok kilátásai*]. Természetesen olvastam az Ön *Programját*.

Úgy hallom, hogy a magnóra rögzített kommentárjai²³ érdeklődő hallgatóságra találtak itt. Amint visszatérek, meg fogom hallgatni.

7. Molnár Tamás Russell Kirknek, 1957. január 6.
(Saint Mary's College, San Francisco, Kalifornia)

Kedves Kirk úr!

A hideg és esős, de így is lenyűgöző New Yorkban töltött három építő és hasznos hetet követően hazatértem otthonomba. Az ünnepek felhalmozódása és a hétvégék ellenére egy feszes programot tudtam összeállítani; habár az idő hiánya megakadályozott abban, hogy látogatást tegyek a Boston College-ban. Írtam Donovan atyának, és kifejeztem neki abbéli reményem, hogy a közeljövőben találkozhatom vele.

Máskülönben azt az utat követtem, amit Ön volt olyan kedves és előkészített nekem, valamint meglátogattam Gideonse elnök urat. Igazán kellemes és intelligens férfi, egyáltalán nem egy fellengzős bürokrata. Gideonse kifejezetten érdeklődőnek mutatkozott, és fölöttébb szokatlan módon ebédidőben három tanszékvezetőnek is bemutatott! Ez a betolakodás a szent szférájukba talán már a gyökerénél elvághatja a Brooklyn College-beli karrierem, de természetesen követni fogom az elnök úr tanácsát, és kitöltöm a jelentkezési lapokat, amiket kaptam. Majd meglátjuk...

²¹ 1948-ban.

²² 1952-ben.

²³ Vélhetően a 4. levélben említett rádiósereplésről van szó.

Más kollégákkal is érintkezésbe léptem, és az összkép arra enged következtetni, ha nem is a következő tanévben, de a professzorhiány 1958-ban mindenképpen könnyűvé teszi majd az álláshoz jutást. Talán egy újabb New York-i utazás a stratégiailag döntő pillanatban segíthet ebben.

Ezek a New York-i tervek természetesen háttérbe szorítják az utóbbi idők kedvező fejleményeit, mint például Mr. Cairns elképzelését, miképp azt Ön is említette a napokban. Mindeközben türelmesnek kell lennem, végtére is San Francisco nem tekinthető egyszerű átmeneti állomásnak.

Szívélyes üdvözléssel

Thomas Molnar

Mellékelve küldöm távozásom előtt írt levelem másolatát. Ennek oka az, hogy ebben az időszakban több levelem sem érte el címzettjét. Kiderült, hogy néhány kisegítő levélkihordó a szemébe borította zsákja teljes tartalmát. Amennyiben eljutott Önhöz az eredeti levél, kérem, juttassa vissza hozzám a másolatot.

8. Molnár Tamás Russell Kirknek, 1957. február 21.
(Saint Mary's College, San Francisco, Kalifornia)

Kedves Kirk úr!

Örömmel értesítem, hogy kineveztek a Brooklyn College Francia Tanszékének adjunktusává (a Világirodalom Tanszéken további órákat is kaptam). Első és legkelleme-
sebb kötelezettségem, hogy megköszönjem Önnek, amiért bemutatott és kedves szavakkal ajánlott Dr. Gideonse-nak, enélkül soha nem jutott volna eszembe felkeresni őt. Időközben gondolom Önt is felkérte a főiskola, hogy írjon rólam egy levelet, ahogyan tették azt a másik öt személlyel, akiket referenciaként megneveztem. Már csak a Felső-
oktatási Tanácsnak kell jóváhagynia a kinevezésemet (úgy vélem, ez merő formalitás), és utána főhet a fejem a költözés miatt a sok könyvvel és egyebekkel.

Arra kérném Önt, hogy kinevezésem hírére egyelőre diszkrécióval kezelje. Addig nem fogom bejelenteni, amíg hivatalossá nem vált azáltal, hogy aláírtam a szerződést. Jómagam is konzervatív vagyok, nyugtával szeretem dicsérni a napot.

Várom a [Conservative] Review megjelenését. Milyen irányelvet követ majd az újranyomással kapcsolatban? Kíváncsi vagyok, hogy érdekelné-e egy cikk a franciaországi oktatási reformról, amelyhez éppen most gyűjtök anyagot. Biztosíthatom arról, hogy Dewey²⁴ és Brameld²⁵ szakzsargonja franciául sem hangzik jobban!

Üdvözléssel

Thomas Molnar

²⁴ John Dewey (1859–1952) pragmatista filozófus, az amerikai oktatási rendszer megreformálója.

²⁵ Theodore Brameld (1904–1987), Dewey hatása alatt álló amerikai oktatásfilozófus.

SAINT MARY'S COLLEGE
CONDUCTED BY THE CHRISTIAN BROTHERS
SAINT MARY'S COLLEGE, CALIFORNIA

February 21, 1957.

Dear Mr. Kirk,

I am happy to inform you that I have been appointed assistant professor at Brooklyn College's French department (with one class or more in the dept. of World Literature). My first and most pleasant duty is to thank you for the introduction and good word to Dr. Gideonse, without which I would not have thought of going to see him. In the meantime, I imagine, you were asked by the College to write them a letter on my behalf as were the other five persons whose names I had given as reference. Now the Board of Higher Education has to approve my appointment (this is a mere formality, I guess), and then my headache of moving with books and other belongings begins.

I should like to ask you to handle the news of my appointment with discretion for the time being: I do not announce it here until the appointment becomes formal, with my signature on the contract. I too am a conservative, and do not like to throw out the used water until the fresh is safely in the bucket.

I am looking forward to the appearance of your Review. What will be your policy on reprints? I wonder if you would be interested in an article on the educational reform in France for which I am now gathering material. I assure you that the Deweyite and Brameldian jargon does not sound any better in French!

Cordially,

Thomas Molnar

Úton (Oregon)

Méltóság (Washington)